

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714206613
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6714206613.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom collection, s.r.o., Šoltésová 14, 811 08 Bratislava, IČO: 47 150 513, právne zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., Šoltésová 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: Y. V., nar.XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, občan SR, o zaplatenie 243,81€ s prísl., takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi sumu 41,31 € a úrok z omeškania vo výške:

-9,25 % ročne zo sumy 14,00 € od 18. 05. 2011 do zaplatenia,

-9,25 % ročne zo sumy 7,37 € od 18. 06. 2011 do zaplatenia,

-9,50 % ročne zo sumy 9,97 € od 18. 07. 2011 do zaplatenia,

-9,50 % ročne zo sumy 9,97 € od 18. 08. 2011 do zaplatenia,

pričom súd p o v o ľ u j e odporcovi na úhradu dlhu splátky po 10,00 € mesačne, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, splatné vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci, až do úplného zaplatenia dlhu pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

Vo zvyšnej časti sa návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ podal, na tunajšom súde dňa 09.05.2014 žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal odporcu, zaplatiť mu sumu 243,81€ spolu s úrokmi z omeškania a to vo výške

- 9,25% ročne, zo sumy 14€ od 18.05.2011 do zaplatenia,

- 9,25% ročne zo sumy 10,87€, od 18.06.2011 do zaplatenia,

- 9,50% ročne zo sumy 9,97€ od 18.07.2011 do zaplatenia,

- 9,50% ročne zo sumy 9,97€ od 18.08.2011 do zaplatenia,

- 19.50% ročne zo sumy 199€ od 18.09.2011 do zaplata.

Zároveň si uplatnil aj náhradu trov konania. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca, spoločnosť Slovak Telekom a.s., uzavrela s odporcom zmluvu o pripojení, v súlade s ustanovením §43 zákona 610/2003 Z.z. Na základe zmluvy právny predchodca navrhovateľa poskytoval odporcovi služby elektronickej komunikácie a žalovaný sa zaviazal, tieto služby odoberať a platiť za ne riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb. Odporcovi boli vyúčtované služby príslušnými faktúrami, avšak odporca nesplnil svoju povinnosť a cenu riadne poskytnutých služieb navrhovateľovi nezaplatil. Celkový dlh navrhovateľ vyčíslil na sumu 243,81€.

Na výzvu súdu, aby navrhovateľ bližšie špecifikoval svoj návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty vo výške 199 €, navrhovateľ písomným podaním doručeným súdu dňa 01.08.2014 uviedol, že odporcovi bol poskytnutý program služieb Magio Sat Start za zľavnený mesačný paušálny poplatok, prvých 6 mesiacov 7,95€ s DPH a zvyšných 18 mesiacov 7,95 €, pričom štandardná cena uvedeného programu bola 12,95 €. Celková výška poskytnutej zľavy bola teda v hodnote 120 €. Odporca tým, že neplnil svoje povinnosti uhrádzať splatné faktúry včas a riadne spôsobil, že jeho koncové zariadenie bolo vypojené z prevádzky, čím odporca porušil svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dojednanú dobu viazanosti. Okrem toho dojednaná zmluvná pokuta plnila aj funkciu preventívnu, inak by právny predchodca navrhovateľa nemohol zákazníkom poskytovať benefity v podobe zľavenej ceny za program služieb, ale len za plné neakciové ceny. Pokiaľ má zmluvná pokuta plniť prevenčnú funkciu, jej výška musí byť do určitej miery vyššia, ako skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník získal. Zabezpečovacia funkcia zmluvnej pokuty spočíva v tom, že hrozbou majetkovej ujmy núti dlžníka, aby sa včas a riadne pripravil na plnenie zmluvných povinností a tieto včas a riadne plnil. Táto hrozba musí byť dostatočne kvalifikovaná, aby splnila svoj účel.

Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 15.04.2015 a to v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu. Právny zástupca, ktorému bolo doručené predvolanie na pojednávanie riadne a včas, svoju neúčast písomne ospravedlnil z dôvodu hospodárnosti konania a súhlasil aby súd vykonal pojednávanie aj v jeho neprítomnosti. Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu a oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový stav.

Odporca Y. V. pri výsluchu pred súdom potvrdil, že v spoločnosti T-com podpísal zmluvu. Bolo mu ponúknuté Magio s tým, že ak to neskôr nebude chcieť platiť, môže to vrátiť. Je pravdou, že za služby neplatil a potom to odovzdal späť. Nevedel však o nejakej dobe viazanosti. Požiadal, aby mu bolo povolené uhrádzať dlh v splátkach po 5 až 10 €. Je invalidným dôchodcom ZŤP, lieči sa na psychiatrii pre rôzne choroby. Výška invalidného dôchodku je cca 150 € mesačne. Chodí s ním mama, ktorá za neho s pravidla veci vybavuje.

Súd vypočul ako svedkyňu H. V., matku odporcu, ktorá uviedla, že so synom bývajú v rodinnom dome sami dvaja. Kúrenie majú na pevné palivo. Uhrádzajú elektriku, vodu, odvoz smetí. Ona sama je taktiež na invalidnom dôchodku, ktorý poberá vo výške 60 € mesačne a vdovský dôchodok 270 € mesačne. Iné príjmy zo synom nemajú. Ostatné deti sú už dospelé, sú samostatné. Predložila súdu preukaz syna ako fyzickej osoby z ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodom. Poukázala na to, že majú vyššie výdavky na lekárov a lieky.

Z dokladov predložených navrhovateľom bolo preukázané, že účastníci konania uzavreli Zmluvu o poskytovaní služieb o nájme KZ zo spoločnosťou Slovak Telekom a.s., pričom zmluva bola uzavretá prostredníctvom splnomocnenca, spoločnosť Ateliér s. r. o., z dátumom prevzatia prenajatých zariadení 13.09.2010. Z predloženej zmluvy súd konštatoval, že vo fotokópii zmluvy nie sú uvedené dátumy akceptácie návrhu poskytovateľom a dátum podpisu účastníka. Podľa zmluvy jej predmetom mal byť produkt Magio Sat - Štart z názvom Magio Sat - Leto 2010, zľava na používanie na 30 mesiacov - viazanosť 24 mesiacov. Ako základné benefity bola dojednaná akciová cena za poskytované služby a to:

- počas 1 až 6 mesiaca vo výške 7,95€ bez DPH mesačne vopred

- počas 7 - 30 mesiaca vo výške 7,95€ mesačne vopred

to všetko pri 24 mesačnej viazanosti.

Podľa tabuľky č. 3 Zmluvy bolo dojednané že za porušenie časového záväzku 24 mesačnej doby viazanosti užívať službu Magio Sat je zmluvná pokuta 199 € jednorázovo. Podľa bodu 7 po uplynutí dojednanej doby poskytovania akciových cien, bude užívateľovi účtovaná cena podľa platnej tarify ako cena bez viazanosti. Súčasťou zmluvy bolo aj dojednanie o nájme koncového zariadenia a to Magio Sat Boxu bez HDD, ako nájom na dobu neurčitú s mesačnou platbou 1,95 € s DPH.

Podľa bodu d).1. Zmluvy je Slovak Telekom oprávnený vyúčtovať užívateľovi jednorazovú zmluvnú pokutu podľa tabuľky č.3, ak užívateľ poruší zmluvný záväzok užívať službu Mágio Sat vo zvolenom programe služby Magio Sat počas dohodnutej doby viazanosti služby Magio Sat, vyplývajúcej zo zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat najmä tým, že vypovie zmluvu o poskytovaní služby Magio Sat, požiada o zmenu programu služby Magio Sat počas doby 07 - 24 mesiaca viazanosti na program z nižším mesačným paušálnym poplatkom a takýto program mu bude po dohode s Slovak Telekom aktivovaný, alebo svojim konaním resp. opomenutím spôsobí dôvod, pre ktorý je Slovak Telekom oprávnený, od zmluvy o poskytovaní služby Magio Sat odstúpiť. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a platnosť a účinnosť nadobúda dňom podpisu oboch zmluvných strán.

Podľa Zmluvy o poskytovaní služby uzavretej medzi spoločnosťou Slovak Telekom a.s., a odporcom, bolo predmetom zmena programu Magio Sat - Leto 2010 - zľava na používanie na 30 mesiacov - viazanosť 24 mesiacov, pričom sa malo jednať o dodatok k zmluve o pripojení. Dodatok bol uzavretý prostredníctvom predajcu A. Y. s prevzatím telefonicko objednávkou 12.05.2011 a dátumom akceptácie návrhu zo strany spoločnosti dňa 13.05.2011. Dátum podpisu účastníka v predloženej zmluve uvedený nie je. V záverečných ustanoveniach bolo konštatované, že osobitné ustanovenia pôvodnej zmluvy zostávajú v platnosti bez zmeny a zmluva je uzavretá na dobu neurčitú, nadobúda platnosť a účinnosť dňom podpisu oboch zmluvných strán.

Právny predchodca navrhovateľa, vyúčtoval poskytnuté služby, nasledovnými

faktúrami

- Faktúra za 4/2011 na sumu 14 € splatná dňa 17.05.2011

- Faktúra za obdobie 5/2011 na sumu 10,87 € splatná dňa 17.06.2011, v rámci ktorej bol vyúčtovaný jednorazový poplatok - zmluvná pokuta za nedodržanie doby splatnosti vo výške 3,50€

- Faktúra za obdobie 6/2011 na sumu 9,97 € splatná 17.07.2011

- Faktúra za obdobie 7/2011 na sumu 9,97 € splatná 17.08.2011

- Faktúra za obdobie 8/2011 na sumu 199 € splatná 17.09.2011 ktorou bola vyúčtovaná zmluvná pokuta

Navrhovateľ doložil tiež, platný Cenový výmer a Tarifu za poskytovanie služieb Magio Sat, ktorou preukazoval výšku účtovaných poplatkov za poskytnuté služby a výšku zmluvnej pokuty.

Zmluva medzi účastníkmi bola spisovaná za účinnosti Zákona č. 610/2003 Z. z., ktorý bol neskôr zrušený Zákonom č. 351/2011 Z. z., podľa § 78 ods.9 Zákona č. 351/2011 Z. z., zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona. Súd preto právny vzťah medzi účastníkmi konania posudzoval podľa Zákona č. 351/2011 Z. z.

Podľa § 43 ods. 1 písm. a) Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 44 ods. 1 Zák. č. 351/ 2011 Z. z. o elektronických komunikáciách zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z. účinný od 01. 01. 2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úroková sadzba Európskej centrálnej banky za obdobie od 13. 04. 2011 do 12. 07. 2011 bola vo výške 1,25 €.

Úroková sadzba Európskej centrálnej banky za obdobie od 13. 07. 2011 do 08. 11. 2011 bola vo výške 1,50 €.

Na základe citovaných zákonných ustanovení súd posudzoval prvú časť nároku navrhovateľa týkajúcu sa nezaplatených poskytnutých služieb telekomunikačnej siete. Po preskúmaní jednotlivých faktúr, ako aj na základe vyjadrenia odporcu, ktorý potvrdil, že využil služby navrhovateľa a za tieto následne nezaplatil, súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi cenu poskytnutých služieb v celkovej výške 41,31 €. Súd nepriznal navrhovateľovi vyčíslený poplatok za zmluvnú pokutu 3,50 € vo faktúre splatnej dňa 17.06.2011, nakoľko túto sankciu nemal preukázanú - navrhovateľ nedoložil žiaden dôkaz, podľa ktorého by takúto zmluvnú pokutu bol oprávnený účtovať. Keďže odporca je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, patrí navrhovateľovi aj vyčíslený úrok z omeškania z jednotlivých priznaných súm, ktorý je v súlade s predpismi občianskeho práva.

Vzhľadom na vyjadrenia odporcu a jeho matky, kedy sú obaja na invalidnom dôchodku, súd vyhovel požiadavke odporcu zaplatiť dlh v mesačných splátkach, ktoré súd určil po 10,00 € mesačne tak, že odporca je povinný ich zaplatiť vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu. Pokiaľ takto určenú či len jednu splátku odporca neuhradí, celý dlh sa stane zročným a navrhovateľ ho môže vymáhať naraz (§ 160 ods.1 O. s. p.).

V ďalšej časti sa súd zaoberal nárokom navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bola vyúčtovaná právnym predchodcom navrhovateľa v súlade so zmluvným dojednaním v Zmluve o pripojení. Keďže je nepochybné, že v tomto prípade sa jedná o zmluvu tzv. spotrebiteľskú, súd preskúmaval uvedené zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty s prihliadnutím na ochranu práv spotrebiteľa. Pri posudzovaní dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty v prejednávanej veci ako neprimeranej zmluvnej podmienky, súd hneď na začiatku pripomína, že posudzovanie predmetnej zmluvnej podmienky v obdobnom znení je predmetom nespočetného množstva súdnych konaní na základe návrhov navrhovateľa, ktoré sú prejednávané súdmi Slovenskej

republiky. Navrhovateľ bol súdom upozornený na možnosť posudzovania zmluvnej podmienky z hľadiska jej prijateľnosti v rámci spotrebiteľskej zmluvy.

Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu ako i iných súdov na rôznych stupňoch je až na niektoré výnimky ustálená rozhodovacia prax v súlade s právnym názorom vysloveným ešte v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 113/2010 z 30. 08. 2010 (okrem iných), z ktorého súd uvádza:

Odvolací súd konštatuje, že kauzy operátorov predstavujú významný podiel z nápadu vecí na súde, a to napriek tomu, že operátori majú značnú výhodu na trhu, a to možnosť vypnúť službu neplatičovi a keď je v registri problémových prijímateľov, tak pri dojednaní novej služby môže operátor využiť informácie z registra.

Pri takýchto výhodách a súčasne vysokom počte sporov preto vzniká zákonite otázka právnej čistoty vzťahov medzi operátormi a telekomunikačnými spotrebiteľmi. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí nepríjemné podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 citovanej smernice „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Odvolací súd z vlastnej činnosti môže konštatovať, že kauzy operátorov sa vyznačujú viacerými podobnými znakmi. Vysoký počet súdnych sporov operátorov so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnejšej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu operátorov, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry súdneho dvora, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offo zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 *Oceano*, C-473/0 *Cofidis*, uznesenie C-76/10 *POHOTOVOŠŤ/Korčkovská* a iné).

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že ak sa nevyklúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové zmluvy dojednané vo viacerých prípadoch.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj po preskúmaní konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že na predmetnú prejednávajúcu vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a z hľadiska dôvodnosti žaloby o zmluvné pokuty je pre rozhodnutie veci významné (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd postupom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vyjadrili s tým, že zároveň poučil žalobcu o tom, že odvolací súd mieni podrobiť súdnej kontrole jednotlivé zmluvné podmienky. Umožnil mu, aby sa vyjadril a obhájil zmluvné podmienky v tom zmysle, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného k 1. 2. 2008 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil nepríjemne vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, *Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores*, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 *Mostaza Claro*, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 *POHOTOVOSTĚ/Korčovská*).

So vstupom do Európskej únie prijala Slovenská republika záväzky náležite transportovať do smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj napĺňať ciele týchto smerníc. V oblasti ochrany spotrebiteľa, a teda aj finančného spotrebiteľa Európska únia prijala viaceré smernice (napr. viď príloha smernice EP a Rady z 23. 4. 2009 č. 2009/22 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov o súdnych príkazoch).

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13“) si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdny dvor v rozsudku *Oceáno Grupo Editorial SAC 240/98 až C 344/98* konštatuje, že nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky, a preto súdy v štátoch, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú aj bez návrhu prihliadať na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky, obstoí ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok *Mostaza Claro*, bod 37, *Asturcom* bod 51).

Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života (pozri uznesenie súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 *POHOTOVOSTĚ/Korčovská*, bod 50).

K tvrdeniu žalobcu ohľadom dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá bola podľa jeho tvrdenia dohodnutá ako sankcia za porušenie zmluvnej povinnosti a ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaný si bude plniť povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, odvolací súd poznamenáva.

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednania, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, takže zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti (...ak poruší niektorú z povinností...).

Slovné spojenie uvádzané v dodatkoch k zmluvám o pripojení, teda pod citovaným bodom 2.3 „ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalobca uplatňuje od žalovaného sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti.

Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty. Uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Pretože podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru odvolacieho súdu poškodzujú spotrebiteľa.

Odvolací súd poznamenáva, že v záujme naplnenia jedného zo základných práv v Európskej únii „politiky štátov zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej únie), je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Problémová zmluvná pokuta podľa názoru odvolacieho súdu nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorý im svoje služby poskytuje, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu tak, ako bol definovaný Ústavným súdom ČR v Náleze zo dňa 15. 6. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

K ďalšej odvolacej námietke, že žalobcom poskytnuté benefity mali byť kompenzované predpokladaným ekonomickým výnosom, ktorý by navrhovateľ dosiahol pri riadnom plnení povinnosti zo strany odporcu počas celej dohodnutej doby viazanosti a v takom prípade by sa dosiahol hospodársky účel uzavretia zmluvy, pričom žalovanému boli poskytnuté všetky výhody za predpokladu viazanosti 24 mesiacov, čím sa mala kompenzovať strata žalobcu na nižšej cene telefónu a hovorov odvolací súd poznamenáva.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

Súd uvádza, že v súlade s týmto právnym posúdením sú desiatky a stovky súdnych rozhodnutí uverejnených na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR v kolónke súdnych rozhodnutí - neprijateľné zmluvné podmienky. Z posledného obdobia uvádza tunajší súd napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co 171/2014 zo dňa 15. 10. 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 512/2013 zo dňa 30. 07. 2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 326/2013 zo dňa 30. 07. 2014. Konajúci súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym vyhodnotením dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty, aj v tomto konkrétnom prípade, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu neplatnej. Súdu sa žiada dodať, že v súlade s ustanovením § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka, je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a to ako právny nástupca pôvodného dodávateľa služby. Napriek uvedenému zákazu výslovne vyplývajúcejmu z ustanovení Občianskeho zákonníka, navrhovateľ opakovane sa svojimi návrhmi dožaduje okrem iného priznania zmluvnej pokuty v obdobných sporoch a práve z tohto dôvodu mu nemôže byť priznaná ochrana tak, ako sa domáha v tomto konkrétnom konaní.

Súd preto uzatvára, že zmluvné dojednanie, predmetom ktorého bola žalovaná zmluvná pokuta tak, ako je uvedená v Zmluve o pripojení, v súlade s doposiaľ prevažujúcou právnou argumentáciou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto je toto dojednanie neplatné. Z neplatného zmluvného dojednania potom nemožno priznať navrhovateľovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 199,00 € s príslušenstvom a preto súd v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

Súd tiež poukazuje na formálny nedostatok v predložených Zmluvách o pripojenie, kde absentuje údaj o dátume podpisu zmluvy zmluvnými stranami, pričom podľa znenia je zmluva platná a účinná dňom podpisu oboch zmluvných strán. Pri absencii dátumu podpisu potom nie je preukázané nadobudnutie platnosti a účinnosti tejto zmluvy a teda aj dojednania zmluvnej pokuty. V tomto prípade však patrí nárok na úhradu poskytnutých služieb podľa zásad o bezdôvodnom obohatení (§ 451 Občianskeho zákonníka a nasl.).

O trovách konania rozhodoval súd podľa § 142 ods.2 O. s. p. podľa pomeru úspešnosti. V tomto konaní bol viac úspešný odporca v rozsahu 83,10 %, preto by mu patrila pomerná náhrada. Odporca si však žiadne trovy neuplatnil, preto súd vyslovil, že mu náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.
- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
 - 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
 - 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
 - 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
 - 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
 - 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).